

Rok akademicki: 2020/2021

ID zajęć: 538281

ETAP: Semestr zimowy

Informacje ogólne:**Prowadzący:** dr Elżbieta Januszewska**Organizator:** Wydział Nauk Społecznych
Instytut Psychologii**Liczba godzin tygodni / semestr:** 2 / 30**Jezyk wykładowy:** Język polski**Kierunek studiów: Psychologia (stacjonarne jednolite magisterskie)****Lokalizacja w planach rocznych:** Rok IV - Semestr 7**Punkty ECTS:** 2**Forma zaliczenia:** Egzamin**Cele przedmiotu:**

C1 – prezentacja problematyki jakości życia zależnej od zdrowia u dzieci i młodzieży, w tym podstawowych pojęć, koncepcji jakości życia związanej ze stanem zdrowia, wybranych modeli oraz wyników badań empirycznych nad jakością życia dzieci i młodzieży w kontekście różnych uwarunkowań zdrowotnych, w różnych jednostkach chorobowych.

C2 – nabycie umiejętności wykorzystywania wiedzy teoretycznej w pracy z dziećmi i młodzieżą z chorobami przewlekłymi, zaburzeniami rozwojowymi, niepełnosprawnymi, celem poszerzenia możliwości rozwoju i poprawy subiektywnie i obiektywnie rozumianej jakości życia.

C3 – nabycie umiejętności diagnozowania wskaźników i wyznaczników jakości życia oraz czynników ryzyka obniżenia jakości życia, umiejętności dokonywania oceny jakości życia w różnych jednostkach chorobowych oraz działania na rzecz poprawy jakości życia i rozwoju.

Wymagania wstępne:

Zaliczenie dotychczasowych, przewidzianych programem przedmiotów, uczestnictwo w wybranym module kształcenia

Efekty kształcenia dla przedmiotu:**WIEDZA**

W1 - Posiada wiedzę na temat jakości życia uwarunkowanej stanem zdrowia K_W01, K_W03

W2 – Zna podstawowe pojęcia i różnicuje je z pojęciami pokrewnymi K_W01

W3 - Zna wybrane definicje i koncepcje jakości życia uwarunkowanej stanem zdrowia, podstawowe modele jakości życia zależnej od zdrowia, czynniki ryzyka i czynniki ochronne jakości życia, problem doświadczania jakości życia przez dzieci chore przewlekle i terminalnie_W10K_W01

W4 – Orientuje się w wynikach badań nad jakością życia zależną od zdrowia w różnych jednostkach chorobowych, zaburzeniach i problemach zdrowia psychicznego u dzieci i młodzieży K_W04, K_W09

W5 - Posiada wiedzę na temat oceny jakości życia, i jakości życia zależnej od zdrowia, możliwości i ograniczeń metod jej pomiaru, zna podejścia badawcze i wybrane metody, ma świadomość znaczenia oceny tej zmiennej w profilaktyce zaburzeń, promocji zdrowia i stymulacji rozwoju, ma wiedzę na temat form oddziaływania psychologicznego i profilaktyki w kierunku poprawy jakości życia i rozwoju K_W04, K_W13, K_W14, K_W15

UMIEJĘTNOŚCI

U1 - Umie zastosować zdobytą wiedzę w badaniach jakości życia dzieci i młodzieży chorej, potrafi różnicować sposoby ujmowania jakości życia w zależności od wybranej perspektywy, operuje różnymi definicjami, koncepcjami i modelami jakości życia związanej ze zdrowiem K_U01, K_U03 K_U01

U2 - Posiada umiejętność analizy komponentów i uwarunkowań jakości życia w chorobie K_U05

U3 – Posiada umiejętność rozpoznawania wskaźników i determinantów jakości życia u dzieci i młodzieży chorych przewlekle, i zaburzeniami zdrowia psychicznego K_K07

U4 - Ma umiejętności identyfikowania czynników sprzyjających wysokiej jakości życia oraz czynników ryzyka obniżenia jakości życia w zdrowiu i w chorobie w okresie rozwojowym K_U06

U5 - Posiada umiejętność przeprowadzenia diagnozy subiektywnej jakości życia i jakości życia zależnej od zdrowia u dzieci i młodzieży, planowania działań w kierunku poprawy jakości życia i opracowania programów profilaktycznych K_U05, K_U11

KOMPETENCJE SPOŁECZNE (POSTAWY)

K1 - Potrafi kompetentnie posługiwać się pojęciami i wybranymi teoriami jakości życia zależnej od zdrowia analizować jakość życia w ramach wybranej teorii, wskazać główne obszary jakości życia w zdrowiu i w chorobie dzieci i młodzieży K_K07

K2 – Umie dokonać trafnego wyboru teorii i metod w badaniach w zależności od celu, próbki, dokonać analizy i interpretacji wyników, sformułować wnioski i zalecenia dla podtrzymania/zwiększenia jakości życia K_K07

K3 - Potrafi zastosować wiedzę do określonego przypadku, główne założenia i tezy wybranych koncepcji jakości życia zależnej od zdrowia do

Opis zajęć: Stan zdrowia a jakość życia dzieci i młodzieży (PWJŻ) (wykład)

pracy z dziećmi i młodzieżą - zdrowych, chorych i niepełnosprawnych, na rzecz zwiększanie szczęścia i poczucia jakości życia K_K09
K5 - Umie wykorzystać wiedzę i wyniki badań dla poprawy jakości życia w okresie rozwojowym, z uwzględnieniem czynników indywidualnych i kontekstu stanu zdrowia K_K07
K4 - Ma kompetencje w zakresie profilaktyki na rzecz wysokiej jakości życia i rozwoju K_K09, K_K10

Metody dydaktyczne:

Wykład, łączony z prezentacją multimedialną, i możliwością dyskusji

Kryteria oceny i sposoby weryfikacji zakładanych efektów kształcenia:

Ocena niedostateczna

(W) – Student/ka nie posiada wiedzy z zakresu prowadzonego wykładu.

(U) – Student/ka nie potrafi samodzielnie zastosować wiedzy w badaniach, przeprowadzić diagnozy jakości życia zależnej od stanu zdrowia dzieci i młodzieży, zaplanować działań w kierunku poprawy jakości życia i opracować programów profilaktycznych.

(K) - Student(ka) nie operuje w sposób krytyczny wiedzą, nie potrafi zastosować wiedzy do określonego przypadku, nie posiada kompetencji w zakresie poprawy jakości życia dzieci i młodzieży w różnych jednostkach chorobowych i stanie zdrowia.

Ocena dostateczna

(W) – Student/ka posiada elementarną wiedzę z zakresu prowadzonego wykładu.

(U) – Student/ka potrafi zastosować podstawową wiedzę w badaniach, czy w zakresie opracowania programów profilaktycznych.

(K) – Student/ka w sposób mało krytyczny posługuje się posiadaną wiedzą z psychologii jakości życia, ma problemy z zastosowaniem wiedzy w praktyce, ma niewielkie kompetencje w zakresie działań na rzecz poprawy jakości życia dzieci i młodzieży w kontekście różnych uwarunkowań zdrowotnych.

Ocena dobra

(W) – Student/ka posiada dość duży zasób wiedzy z zakresu prowadzonego wykładu.

(U) – Student/ka potrafi zastosować wiedzę w badaniach, przeprowadzić diagnozę jakości życia zależnej od stanu zdrowia u dzieci i młodzieży, zaplanować działania w kierunku poprawy jakości życia i opracować programy profilaktyczne.

(K) – Student/ka operuje w sposób krytyczny wiedzą, potrafi zaplanować postępowanie diagnostyczne w wielu przypadkach i umie zastosować posiadaną wiedzę w praktyce.

Ocena bardzo dobra

(W)– Student/ka posiada szeroką wiedzę, zna wybrane koncepcje i teorie jakości życia zależnej od zdrowia, jej wskaźniki i determinanty w chorobach przewlekłych i zaburzeniach zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży.

(U) – Student/ka potrafi samodzielnie zastosować wiedzę w badaniach, przeprowadzić diagnozę jakości życia zależnej od zdrowia, zaplanować działania w kierunku poprawy jakości życia i opracować programy profilaktyczne.

(K) – Student/ka w sposób krytyczny operuje posiadaną wiedzą, posiada wiedzę i umie zastosować w praktyce, posiada kompetencje w zakresie poprawy jakości życia dzieci i młodzieży w różnych jednostkach chorobowych i zróżnicowanym kontekście zdrowotnym.

Egzamin pisemny

Treści programowe przedmiotu:

1. Pojęcie jakości życia a pojęcie zdrowia, wzajemne relacje, jakość życia uwarunkowana stanem zdrowia
2. Wybrane definicje i koncepcje jakości życia zależnej od zdrowia, podstawowe modele,
3. Jakość życia dzieci chorych, problem doświadczania jakości życia przez dzieci chore przewlekłe i terminalnie. Czynniki ryzyka i czynniki ochronne jakości życia.
4. Stan zdrowia a jakość życia młodzieży, obszary, wskaźniki, determinanty.
5. Wyniki badań nad jakością życia oraz jakością życia zależną od zdrowia w różnych jednostkach chorobowych, zaburzeniach i problemach zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży.
6. Możliwości oceny jakości życia i jakości życia zależnej od zdrowia, rodzaje podejść badawczych, metod pomiaru oraz ich wartość – walory i ograniczenia metod pomiaru.
7. Znaczenie oceny zmiennej jakości życia i jakości życia zależnej od zdrowia w profilaktyce zaburzeń, promocji zdrowia i stymulacji rozwoju.
8. Formy oddziaływania psychologicznego i profilaktyki w kierunku poprawy jakości życia i rozwoju dzieci i młodzieży w kontekście stanu zdrowia.

Literatura:

Literatura podstawowa:

Drotar, D. (1998). Measuring Health-Related Quality of life in Children and Adolescents. Implication for Research and Practice. Mahwah NJ: Lawrence Erlbaum Associates, Publishers.

Oleś, M. (2007). Jakość życia u dzieci chorych – zagadnienia teoretyczne i przegląd badań. W: A. Kulik, L. Szewczyk (red.), Wybrane zagadnienia z psychologii klinicznej i osobowości, t. IX, Psychospołeczne następstwa choroby somatycznej u dzieci (s. 29-45). Lublin: TN KUL.

Oleś, M. (2010). Jakość życia młodzieży w zdrowiu i w chorobie. Lublin: Wyd. KUL.

Sęk, H. (1993). Jakość życia a zdrowie. Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny, 55, 110-117.

Literatura uzupełniająca:

Opis zajęć: Stan zdrowia a jakość życia dzieci i młodzieży (PWJŻ) (wykład)

De Walden Gałuszko, K. (1997). Ocena jakości życia uwarunkowana stanem zdrowia. [W:] J. Meyza (red.), Jakość życia w chorobie nowotworowej. (s. 77-82). Warszawa: Centrum Onkologii Instytutu im. Marii Skłodowskiej-Curie.

Oleś, M. (2010). Subiektywna jakość życia u nastolatków przewlekle chorych – analiza na przykładzie cukrzycy typu 1. Psychologia Jakości Życia, 9, 1, 21-44.